

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobce **T. T.**, zastoupeného JUDr. Boleslavem Pospíšilem, advokátem se sídlem Brno, Malinovského nám. č. 4, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem Praha 5, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 19.8.2008, **o zamítnutí žádosti o poskytnutí zvláštního příspěvku podle zákona č. 357/2005 Sb.,**

t a k t o :

I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení **s e** pro vady řízení **z r u š u j e** a věc se jí vrací k dalšímu řízení.

II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 10.966,- Kč k rukám JUDr. Boleslava Pospíšila, advokáta se sídlem Brno, Malinovského nám. 4, a to do 30-ti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 19.8.2008 č. X žalovaná zamítla žádost žalobce o poskytnutí zvláštního příspěvku ve výši 2.500,- Kč podle § 5 odst. 1 písm. a), c) zákona č. 357/2005 Sb. Svě rozhodnutí žalovaná odůvodnila tím, že žalobce dne 26.6.2008 uplatnil nárok na poskytnutí zvláštního příspěvku k důchodu z důvodu pobytu ve vojenském táboře nucených prací v době od 30.10.1953 do 26.10.1954, přičemž podmínky uvedené v § 5 odst. 1 písm. c) bodě 2 citovaného zákona byly splněny za uvedenou dobu, tedy dobu kratší 12 měsíců a nárok na poskytnutí zvláštního příspěvku žalobci proto nevznikl.

Žalobce podal proti uvedenému rozhodnutí žalované včasnou žalobu, v níž nesouhlasil se způsobem započítávání doby služby ve vojenském táboře nucených prací. Dle názoru žalobce se měsícem rozumí 30 kalendářních dnů a nebylo proto postupováno podle § 3 odst. 2 a 4 zák. č. 357/2005 Sb. Odkázal na Směrnici žalované č.j. 071-5000 ze dne 4.6.1993 „Započítávání doby ve VTNP“, podle níž se počet měsíců služby hodnotí tak, že „se počet kalendářních měsíců této služby vydělí 30 a za každých 30 dnů náleží odškodnění stanovené za jeden měsíc“. Při tomto výpočtu by byla doba od prvního dne jeho vojenského služby do posledního dne celkem 12 měsíců a 2 dny. Dále žalobce poukázal na to, že Krajský soud v Ostravě ve svém rozsudku sp. zn. 20Cad 27/2006 uvedl, že vzal za prokázáno, že žalobce byl 27.10.1954 odsouzen MVS Ostrava k trestu odnětí svobody na tři měsíce nepodmíněně a po odpykání trestu v roce 1955 pokračoval ve výkonu vojenské základní služby u 11. technického praporu jako důlní pracovník. Do doby o odškodnění se dle žalobce tedy započítává doba od 27.10.1954 do 31.12.1954 s odkazem na § 17 odst. 1 zák. č. 87/1991 Sb. Další nesprávnost napadeného rozhodnutí žalované spatřoval žalobce v tom, že nebyl vyzván k předložení potřebných dokladů a žalovaná tak nepostupovala v souladu s ust. § 3 odst. 2 zák. č. 357/2005 Sb.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Poukázala na to, že žalobce již dne 19.10.2005 uplatnil nárok na zvláštní příspěvek k důchodu podle § 5 odst. 1 písm. c) bod 2 zák. č. 357/2005 Sb. z titulu neoprávněného pobytu ve vojenském táboře nucených prací – PTP v době od 1.11.1953 do 25.9.1956. Podle potvrzení Vojenské správy pro žadatele o mimosoudní rehabilitaci ze dne 30.12.1998 žalobce vykonával službu u pomocných technických praporů od 30.10.1953 do 30.4.1954 a v době od 1.5.1954 do 26.10.1954 u silničních praporů ženijního vojska. Žalovaná považovala a stále považuje za prokázanou žalobcovu službu u PTP v době od 30.10.1953 do 26.10.1954, což je doba kratší 12 měsíců a pro tuto skutečnost jeho dřívější žádost zamítla. Žalobce následně podal žádost o poskytnutí zvláštního příspěvku k důchodu opětovně 26.5.2008 z titulu svého zařazení do tábora nucených prací v období od 30.10.1954 do 26.10.1954. Z dokumentu uložených ve Vojenském archívu v Trnavě a na ministerstvu obrany vyplývá, že žalobce vojenskou základní službu nastoupil dne 30.10.1953 k 13. pomocnému technickému praporu a v jejím průběhu dne 27.10.1954 nastoupil trest odnětí svobody v délce trvání 3 měsíce nepodmíněně a po jeho odpykání pokračoval ve výkonu vojenské služby u 11. technického praporu. Žalovaná proto žalobcovu žádost opětovně zamítla, neboť jeho službu u PTP byla kratší než zákonem požadovaných 12 měsíců. Jestliže žalobce odkazoval na shora citovanou Směrnici

žalované ohledně způsobu započítávání doby služby ve VTNP, pak žalovaná uvedla, že se jedná o interní akt vztahující se ke zcela jinému právnímu předpisu než je zákon č. 357/2005 Sb. Tvzení žalobce, že měla žalovaná hodnotit také dobu jeho věznění je irelevantní, neboť takovou dobu žalobce v žádosti neuplatnil a navíc by muselo být také prokázáno, že byl pro tuto dobu rehabilitován způsobem uvedeným v § 5 odst. 1 písm. c) bod I. zákona č. 357/2005 Sb. Jestliže pak žalobce ani nárok z titulu neoprávněného věznění neuplatnil, neměla žalovaná důvod se touto skutečností zabývat a prokazovat, zda byl požadovaným způsobem rehabilitován či nikoliv, tedy důvod vyzývat jej k doložení potřebných dokladů.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalované ze dne 19.8.2008 č. X, připojeným dávkovým spisem žalobce, přípisem Ministerstva obrany ze dne 9.6.2008, rozsudkem Nižšího vojenského soudu v Ostravě ze dne 25.1.1956, přípisem Úřadu pro právní zastupování ministerstva obrany ze dne 8.10.2010, evidenčním záznamem o službě žalobce, evidenčním listem brance, přípisem Vojenského historického ústavu v Praze ze dne 3.3.2011 a ze dne 2.8.2011, rozsudkem Nižšího vojenského soudu v Ostravě ze dne 27.10.1954, zdravotním záznamem žalobce z let 1953-1955 a jeho záznamy o odměnách a trestech u 11. technického praporu a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobce vycházel krajský soud z ustanovení § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době rozhodování žalované.

Z obsahu dávkového spisu krajský soud zjistil, že žalobce uplatnil žádost o zvláštní příspěvek k důchodu dne 19.10.2005 z důvodu neoprávněného pobytu ve vojenském táboře nucených prací – PTP v době od 1.10.1953 do 25.9.1956. Tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím žalované ze dne 21.3.2006. Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, kterou Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 20.9.2006 zamítl s odůvodněním, že za prokázanou dobu vzal od 30.10.1953 do 26.10.1954 a tuto dobu vyhodnotil za dobu kratší 12-ti měsíců. V této právní věci pak žalobce podal další žádost o zvláštní příspěvek k důchodu podle zákona č. 357/2005 Sb., přičemž žádost podal 26.6.2008 z titulu neoprávněného pobytu ve vojenském táboře nucených prací za dobu od 30.10.1953 do 26.10.1954. Z evidenčního záznamu o službě krajský soud zjistil, že žalobce nastoupil základní vojenskou službu u 13. technického praporu se zařazením k 1. technické rotě na funkci pracovníka dne 13.10.1953, poté byl přemístěn k 11. technickému praporu 17.1.1954 a dne 27.10.1954 byl rozsudkem Nižšího vojenského soudu v Ostravě č.j. T256/54 odsouzen k trestu odnětí svobody na tři měsíce nepodmíněně. Další záznam je o tom, že dne 3.11.1954 byl žalobce odeslán do PKR Lešť, dne 20.1.1955 byl propuštěn po odpykání trestu a přemístěn k 11. technickému praporu.

Podle ust. § 5 odst. 1 písm. c) bod 2 občan české republiky, který pobírá starobní důchod nebo plný invalidní důchod nebo částečný invalidní důchod z českého důchodového pojištění, a který byl zařazen v táboře nucených prací nebo pracovním útvaru, jestliže rozhodnutí o tomto zařazení bylo zrušeno podle § 17 odst. 1 zák. č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, anebo ve vojenském táboře nucených prací, jestliže rozkaz o jeho zařazení do tohoto tábora byl zrušen podle

§ 18 odst. 1 zák. č. 87/91 Sb., ve znění zák. č. 267/1992 Sb. a zákona č. 78/1998 Sb., anebo v centralizačním klášteře s režimem obdobným táborům nucených prací, pokud celková doba pobytu v těchto zařízeních činila alespoň 12 měsíců, má nárok na zvláštní příspěvek k důchodu.

Z citovaného zákonného ustanovení, pokud jde o případ žalobce, plyne že základní podmínkou nároku na zvláštní příspěvek k důchodu je prokázání toho, že byl ve vojenském táboře nucených prací a další podmínky, že celková doba pobytu v tomto zařízení či zařízeních činila alespoň 12 měsíců. Z výpovědi žalobce i z přípisu Úřadu pro právní zastupování ministerstva obrany ze dne 8.10.2010 v tomto směru vzal krajský soud za prokázáno, že co se týče výkonu základní vojenské služby žalobce ve vojenském táboře nucených prací ten trval od 30.10.1953, kdy nastoupil základní vojenskou službu u 13. technického praporu. Úřad pro právní zastupování ministerstva obrany ve zmíněné zprávě vyslovil názor, že pokud byl žalobce přemístěn k 11. technickému praporu, pak tento technický prapor nelze považovat za tábor nucených ve smyslu § 18 odst. 1 zák. č. 87/1991 Sb. Zda však výkon služby u technických praporů lze postavit na úroveň výkonu služby v táboře nucených prací, odkázal tento úřad na Vojenský historický ústav, který se blíže touto problematikou zabývá. Krajský soud se proto na tento Vojenský historický ústav obrátil se žádostí o odpověď na otázku, jakého charakteru byl 13. pomocný technický prapor, ke kterému byl žalobce povolán k základní vojenské službě dne 30.10.1953 a posléze také se žádostí o odpověď na otázku, jakého charakteru byl 11. technický prapor, k němuž byl žalobce posléze přemístěn od 17.1.1954. Ze sdělení tohoto Vojenského historického ústavu pak krajský soud zjistil, že k 13. PTP - pomocnému technickému praporu, jehož předchůdcem byl těžký 55. pomocný technický prapor s krycím číslem VÚ 9115 zřízen k 1.10.1950 v Ostravě-Radvanicích, byli povoláváni branci s klasifikací E (politicky nespolehliví) a k 1.11.1953 byl reorganizován na 13. pomocný technický prapor, posléze k 1.3.1954 na 13. technický prapor, který byl zrušen v srpnu 1958. 13. pomocný technický prapor patřil mezi tzv. těžké PTP a lze ho pojímat jako technický prapor ve smyslu ust. § 18 odst. 1 zák. č. 87/1991 Sb. Co se týče 11. technického praporu, ten vznikl k 1.11.1953 reorganizací IV. pomocného technického praporu s lokací v Orlové. V následujícím roce byl přesunut do Havířova a v říjnu 1958 byl zrušen. Podobně jako u IV. pomocného technického praporu sloužili u tohoto praporu vojáci s klasifikací E (politicky nespolehliví), kteří byli zařazeni do dolů na Ostravsku. Lze ho tedy považovat za těžký technický prapor odpovídající ust. § 18 odst. 1 zák. č. 87/91 Sb. Z uvedeného krajský soud jednoznačně dovodil, že podmínku zařazení v táboře nucených prací, která definuje shora citované zákonné ustanovení, žalobce splňuje. Spornou otázkou ovšem bylo to, zda celková doba pobytu žalobce v těchto zařízeních činila alespoň 12 měsíců. Podle závěru žalované, která vycházela z dostupných listinných důkazů, měla tato doba trvat od 30.10.1953 do 27.10.1954. V tomto směru skutečně jde o dobu kratší než plných 12 měsíců a nelze souhlasit s žalobcem ohledně způsobu započítávání této služby, jak uváděl v žalobě. Tato otázka ostatně byla krajským soudem podrobněji rozebrána v odůvodnění rozsudku ze dne 20.9.2006. Žalobce ovšem tvrdil, že u 11. technického praporu nebyl zařazen toliko do 27.4.1954, ale až do 3.11.1954, kdy jej eskortovali za účelem nástupu

výkonu trestu odnětí svobody. Jak vyplývá z citovaného rozsudku Nižšího vojenského soudu Ostrava byl tento rozsudek vydán dne 27.10.1954. Žalobce tvrdil, že u jeho vyhlášení přítomen nebyl, že mu písemné vyhotovení rozsudku nikdy řádně doručeno nebylo. O jeho existenci se dověděl až 3.11.1954, kdy mu v tento den v době, kdy konal přidělené práce příslušný velitel oznámil, že byl odsouzen, a že proto bude eskortován. Toto tvrzení žalobce již pro odstup času nebyl schopen prokázat ani svědecky ani jinými důkazy, avšak o tomto tvrzení nemá krajský soud důvodu pochybovat, že je pravdivé. Bylo by zcela nelogické se domnívat, že pracovní zařazení žalobce u 11. technického praporu bylo ukončeno 27.10.1954, a že pobýval někde jinde až do eskorty a nástupu výkonu trestu odnětí svobody dne 3.11.1954. Krajský soud proto uzavírá, že má za dostatečně prokázáno žalobcovu zařazení v táboře nucených prací od 30.10.1953 do 3.11.1954, tedy plní i podmínku délky pobytu v těchto zařízeních alespoň 12 měsíců.

Krajský soud proto napadené rozhodnutí žalované v souladu s ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. zrušil a věc žalované vrátil k dalšímu řízení. Při novém rozhodnutí bude žalovaná vycházet z toho, že žalobce byl zařazen ve vojenském táboře nucených prací, které má na mysli ust. § 5 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 357/2005 Sb., a že tento pobyt trval alespoň 12 měsíců.

V souladu s ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. byla žalovaná zavázána zaplatit žalobci náklady řízení v souvislosti s jeho právním zastoupením advokátem v rozsahu čtyř úkonů právní pomoci po 500,- Kč, čtyř režijních paušálů po 300,- Kč, náhradu za ztrátu času ve výši 1.400,- Kč a cestovní výdaje právního zástupce osobním automobilem z Brna do Ostravy a zpět při spotřebě pohonných hmot 7,2 l/100 km a 380 ujetých km za cestu konanou dne 12.5.2010 - 2.267,- Kč a dne 21.7.2011 - 2.271,- Kč, celkem 9.138,- Kč a s připočtením 20% DPH ve výši 1.827,- Kč činí odměna celkem 10.966,- Kč podle vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 373/2010 Sb. a vyhl. č. 462/2009 Sb.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, prostřednictvím podepsaného soudu, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě, dne 6.října 2011

Samosoudce:

JUDr. Petr Indráček